

5.1.4.1 Ředitelé vyšších odborných škol

V hodnocení plnění zákonných předpokladů pro výkon funkce bylo zjištěno, že všichni ředitelé hodnocených vyšších odborných škol splňovali předpoklady pro výkon funkce stanovené v zákoně o pedagogických pracovnících. Průměrný věk ředitelů navštívených vyšších odborných škol činil 54 let.

Délka praxe ve výkonu funkce ředitele představovala v průměru 14,2 roku a celková pedagogická praxe ředitelů vyšších odborných škol činila 27,7 roku. Ve školním roce 2017/2018 bylo vyhlášeno na obsazení pracovního místa ředitele vyšší odborné školy celkem 28 konkurzů, jejichž iniciátorem byl zřizovatel školy. Nejčastějším důvodem vyhlášení konkurzů byl konec řádného funkčního období ředitele školy. Do funkce ředitele vyšší odborné školy byl ve 48 % případů jmenován stávající ředitel školy. U všech konkurzů byl zřizovatelem do funkce ředitele školy nominován nejvhodnější uchazeč z prvního místa výsledného pořadí uchazečů.

Důraz vedení škol na vlastní profesní rozvoj byl podle hodnocení vyšších odborných škol převážně na očekávané úrovni. Pro svůj profesní rozvoj využívali ředitelé vyšších odborných škol nejvíce kurzů nebo seminářů zaměřených na prohlubování odborné kvalifikace a na studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. Největší zájem byl o legislativní a právní oblast, následovala oblast řízení školy, ekonomická a finanční oblast, manažerské dovednosti, oblast bezpečnosti a ochrany zdraví a oblast dovedností v ICT. Naopak vzdělávání v oblasti metod a forem výuky a vedení třídy se věnovalo pouze 30 % ředitelů. Nejmenší zájem byl o vzdělávání týkající se výuky v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí a společné vzdělávání. Z výše uvedeného vyplývá, že ředitelé upřednostňovali vlastní rozvoj v právní, ekonomické a organizační oblasti. Oblasti vlastního pedagogického řízení vzdělávacího procesu (kvalitě a sledování výuky) nevěnovali dostatečnou pozornost. Důvodem je zpravidla delegování těchto činností na zástupce ředitele, a to přesto, že oblast pedagogického vedení by měla být pro ředitele prioritní.

5.1.4.2 Učitelé vyšších odborných škol

Na vyšších odborných školách je všeobecně kladen důraz na kvalifikovanost pedagogických pracovníků. V hodnocených vyšších odborných školách celkově splňovalo požadavky odborné kvalifikace 92,7 % učitelů. Nižší procento odborné kvalifikace je ovlivněno větším počtem externích vyučujících (25 %), vzhledem k úzké provázanosti většiny vzdělávacích programů s praxí. Převážně se jedná o odborníky z praxe s polovičním úvazkem, kteří jsou velmi žádaní z hlediska praktického zabezpečení vzdělávacích programů.

Při hodnocení kvality pedagogického sboru byly zjištěny nedostatky v odborné kvalifikaci pedagogů (11,5 % VOŠ) a v jejich vzájemné spolupráci (7,7 %), kdy zejména externí pedagogové s kratšími úvazky ve VOŠ a s dalšími závazky v jiných školách nenacházeli potřebný čas pro vzájemnou komunikaci a koordinaci vzdělávání.

Průměrný věk učitelů hodnocených vyšších odborných škol byl 51 let. Nepříznivá věková struktura, kdy téměř 60 % učitelů přesahuje tento průměr, a skutečnost, že nových učitelů nejsou ani 2 %, indikují do budoucna vážné problémy. Průměrná pedagogická praxe učitelů vyšších odborných škol je 21 let.

Péči o začínající učitele bez předchozí pedagogické praxe poskytuje zhruba čtvrtina hodnocených vyšších odborných škol. Mezi nejčastější formy této péče patří konzultace s ředitelem, vedením školy a s vyučujícími stejných předmětů, následuje přidělení mentora (uvádějícího učitele), vzájemné hospitace u zkušených učitelů a účast začínajících učitelů ve formálních zaškolovacích programech nebo na vzdělávacích akcích. Výjimečně zazname-

